

12 trin til bedre relationer

1. Hvad er relationskompetence?

"Færdigheder, kundskaber og holdninger, som etablerer, udvikler, vedligeholder og reparerer relationer mellem mennesker".

Jan spurkeland, leder af fagnetværket Relasjonsledelse Norge.

"Alt, hvad man siger og gør som lærer, som får hver enkelt elev til at trives og udvikle sig fagligt, socialt og personligt, og som bidrager til at etablere klassen som et læringsfællesskab".

Louise Klinge, skoleforsker

2. Vis dine elever du kan lide dem:

Hvilke elever skal jeg være særligt opmærksom på ift. at signalere, at jeg vil dem det godt?

Svar:

3. Brug dit kropssprog og toneleje

Hvordan kan jeg bruge mit kropssprog og min mimik mere aktivt ift. klassen som helhed?

Svar:

Hvordan kan jeg bruge mit kropssprog og mimik ift. den personlige kontakt med hver enkelt elev?

Svar:

4. Forhold dig åbent og nysgerrigt til det du ikke forstår

Hvilke elever skal jeg være særligt opmærksom på ikke at komme til at tillægge negative intentioner?

Svar:

Hvordan kunne jeg møde dem på en anden måde?

Svar:

5. Vær en rollemodel for omsorgsfuld opførelse

Hvad vil jeg gøre anderledes fremadrettet?

Svar:

6. Giv eleverne oplevelsen af selvbestemmelse, kompetence og samhørighed

Selvbestemmelse

Giver jeg mine elever valgmuligheder? Hvis ikke, hvordan kan jeg gøre det?

Svar:

Er der plads til at forfølge deres initiativer i min undervisning? Hvis ikke, hvordan kan jeg skabe plads til det?

Svar:

Er der variation i min undervisning ift. arbejdsformer, bevægelse mv.? Hvis ikke, hvordan kan jeg skabe mere variation?

Svar:

Kompetence

I hvor høj grad undervisningsdifferentierer jeg?

Svar:

Er der elever, der tit har for svært ved opgaverne? Er der elever, der ikke bliver udfordret nok fagligt? Hvis ja, hvordan kan jeg undervisningsdifferentiere mere?

Svar:

Samhørighed

Giver jeg mig selv tid til at lytte med nærvær og vise interesse for mine elever - som de mennesker de er? Hvis ikke, hvornår vil jeg gøre det?

Svar:

Giver jeg mine elever mulighed for at arbejde sammen og have det sjovt sammen i min undervisning? Hvis ikke, hvordan kan jeg gøre det?

Svar:

7. Skab personlig kontakt til hver enkelt elev

Hvem mangler jeg at have personlig kontakt til?

Svar:

Hvad kan jeg konkret gøre for at skabe personlig kontakt til vedkommende? (fx øjenkontakt, smil, spørge ind til fx fritidsaktiviteter, inddrage i beslutninger omkring fx emnevalg etc.)

Svar:

8. Styrk elevernes motivation ved at styrke deres selvopfattelse

Tænk på én af dine elever, som har problemer med motivationen.

Hvordan kan du konkret give ham/hende nogle positive læringsoplevelser? Tænk i:

1) Social overtalelse - hvad kunne du fx sige?

Svar:

2) at eleven præsenteres for en, han/hun kan identificere sig med, som lykkes. Hvem kunne det være? (fx en person fra en film, en bog, en artikel etc.)

Svar:

3) Mestringsoplevelse - hvilke opgaver kan du stille, som vil give vedkommende en succesoplevelse?

Svar:

9. Hav klare regler for computer og mobil

Er jeg afklaret med, hvornår jeg vil tillade, at mine elever bruger computer/mobil? Hvis ikke, hvornår vil jeg så tillade, at de må bruge computer/mobil?

Svar:

Hvordan sikrer jeg, at der også er skærmfri undervisningstid?

Svar:

Har jeg meldt mine regler ud til eleverne, og er reglerne tydelig for eleverne? Hvis ikke: Hvordan vil jeg tydeliggøre reglerne og melde dem ud?

Svar:

Hvordan vil jeg håndhæve dem? Dvs., hvad gør jeg, hvis en elev går på computer eller mobil, når det ikke er tilladt?

Svar:

10. Indret klasseværelset til gode relationer

Er bordene placeret hensigtsmæssigt?

Svar:

Hvor ofte vil du skifte elevernes pladser?

Svar:

Hvilke regler vil du lave for tasker, jakker og ledninger?

Svar:

11. Hvordan ser den gode lærer ud? (se lærertyper på næste side)

Er der noget, jeg skal gøre mindre af? Hvad?

Svar:

Er der noget, jeg skal gøre mere af? Hvad?

Svar:

Hvad skal der til for, at jeg kan lave de ændringer, jeg ønsker?

Svar:

Tre gode lærertyper

Den retningsgivende lærer

Formulerer klare forventninger og mål, er opmærksom på, hvad der foregår i klassen, leder, organiserer, strukturerer, forklarer, fastholder elevernes opmærksomhed.

Denne lærertype styrker elevernes motivation og læringsudbytte.

Den hjælpsomme lærer

Giver faglig hjælp og støtte, viser interesse, opfører sig venligt, kan joke med eleverne, indgyder eleverne selvtillid og tillid.

Denne lærertype styrker elevernes motivation og læringsudbytte.

Den forstående lærer

Lytter interesseret, viser empati og tillid, er forstående, accepterer undskyldninger, er åben og tålmodig.

Denne lærertype styrker elevernes motivation og læringsudbytte.

To dårlige lærertyper

Den korrigerende lærer

Holder eleverne i kort snor, kontrollerer, dømmes, sørger for ro, er striks, har klare normer og regler.

Virker ift. elevernes læringsudbytte, men ødelægger fuldstændig elevernes motivation.

Læreren der tilpasser sig for meget

Lader elever arbejde selvstændigt, griber sjældent ind, giver eleverne frihed og ansvar, accepterer meget.

Virker positivt på elevernes motivation, men læringsudbyttet er ikke stort.

Tre meget dårlige lærertyper

Den usikre lærer

Giver ikke klare retningslinjer og mål, holder lav profil, undskylder, venter for at se, hvilken vej vinden blæser, indrømmer, at hun tager fejl.

Virker negativt på elevernes motivation og læringsudbytte.

Den utilfredse lærer

Beklager sig over eleverne, viser sin utilfredshed, venter på, at eleverne er stille, ser trist ud og kritiserer.

Virker negativt på elevernes motivation og læringsudbytte

Den vrede lærer

Bliver vred, irettesætter ofte, viser irritation og vrede. Giver, forbud, retter på elever og straffer.

Virker negativt på elevernes motivation og læringsudbytte.

*Den hollandske forsker Theo Wubbels lærertyper.

12. Forudsætninger for at handle relationskompetent

Hvad skal der til for, at jeg oplever større selvbestemmelse?

Svar:

Hvad skal der til for, at jeg oplever at kunne håndtere de opgaver, jeg bliver bedt om at varetage?

Svar:

Hvad skal der til for, at jeg kan opleve en større samhørighed med mine kolleger/din arbejdsplads?

Svar:

Kan jeg vende nogle af mine overvejelser med mine kolleger eller ledelse? Og i så fald, hvordan vil jeg gøre det?

Svar: